

[Domov](#) > ... > [Denarni Zahtevki](#) > [Insolventnost/stečaj](#) > Luxembourg

Insolventnost/stečaj

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Luksemburg

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

Veliko vojvodstvo Luksemburg pozna več postopkov v primeru insolventnosti.

Dva od teh se nanašata na trgovce (fizične in pravne osebe):

1. Stečajni postopek, ki ga ureja trgovinski zakonik (*Code de Commerce*), je namenjen odprodaji premoženja trgovca, ki je postal insolventen in katerega kreditna sposobnost je omajana.
2. postopek sodne reorganizacije je mehanizem, ki podjetju v finančnih težavah omogoča, da se reorganizira in tako prepreči stečaj. Tako se pod sodnim nadzorom ohrani kontinuiteta celotnega ali dela premoženja ali dejavnosti družbe.

Namen začetka postopka sodne reorganizacije je:

- pridobiti obdobje odloga, ki omogoča sklenitev sporazumne poravnave,
- pridobiti soglasje upnikov o načrtu reorganizacije in
- omogočiti, da se na podlagi sodne odločbe celotno premoženje ali vse dejavnosti ali del premoženja ali dejavnosti prenesejo na eno ali več tretjih oseb.

Postopek sodne reorganizacije lahko začnejo:

- gospodarske pravne osebe,
- negospodarske družbe,
- fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, in
- obrtniki.

Poleg tega obstajajo posebni postopki v primeru insolventnosti za notarje, kreditne institucije, zavarovalnice in kolektivne naložbene podjeme (ker se ti nanašajo izključno na eno poklicno kategorijo ali sektor dejavnosti, ne bodo obravnavani v tem informativnem listu).

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Stečajni postopek se začne na predlog dolžnika, na predlog enega ali več upnikov ali po uradni dolžnosti.

Trгоvec mora predlog za začetek stečajnega postopka vložiti v sodnem tajništvu okrožnega sodišča (*tribunal d'arrondissement*), pristojnega za gospodarske zadeve, v kraju svojega stalnega prebivališča oziroma sedeža družbe. Predlog je treba vložiti v enem mesecu od trenutka, ko so izpolnjeni pogoji za stečaj.

Če se za vložitev predloga za začetek stečajnega postopka odloči eden ali več upnikov trgovca dolžnika, se morajo ti obrniti na sodnega izvršitelja (*huissier de justice*), ki trgovcu s pozivom odredi, da se mora v osmih dneh (sodni poziv s fiksnim datumom) zglasiti pri okrožnem sodišču za gospodarske zadeve, ki bo odločalo o

upravičenosti predloga za začetek stečajnega postopka.

Stečajni postopek lahko po uradni dolžnosti uvede tudi sodišče na podlagi informacij, ki jih ima. V takem primeru mora sodišče prek sodnega tajništva pozvati stečajnega dolžnika, da bi ga v zunajobravnavnem senatu zaslišalo o njegovem položaju.

Preden okrožno sodišče za gospodarske zadeve razglasi stečaj trgovca, mora preveriti, ali zadevna oseba ali družba izpolnjuje naslednje tri pogoje:

- status trgovca: fizična oseba, ki kot svoj običajni poklic (primarno ali dopolnilno) opravlja dejavnosti, ki so z zakonom opredeljene kot trgovinske (na primer dejavnosti iz člena 2 trgovinskega zakonika), ali pravna oseba, ustanovljena v eni od pravnoorganizacijskih oblik, določenih s spremenjenim zakonom z dne 10. avgusta 1915 o gospodarskih družbah (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (npr. delniška družba (*société anonyme*), družba z omejeno odgovornostjo (*société à responsabilité limitée*), zadruga (*société coopérative*) itd.) ;
- ustavitev plačil: to pomeni, da neplačani dolgovi, ki so gotovi, izterljivi in zapadli (npr. plače, socialno zavarovanje itd.) niso plačani, pri čemer terminski ali pogojni dolgovi in naravne obveznosti ne zadostujejo, ter
- izguba kreditne sposobnosti: trgovcu ne uspe več pridobiti kredita pri bankah, svojih dobaviteljih ali upnikih.

Čeprav zavrnitev ali nezmožnost plačila enega samega dolga (ne glede na znesek), ki je gotov, izterljiv in zapadel, načeloma zadostuje za ugotovitev stanja ustavitve plačil, zgolj prehodna težava z likvidnostjo ne pomeni stečaja, če trgovcu uspe pridobiti potreben kredit za nadaljnje poslovanje in izpolnjevanje obveznosti.

2. Sodna reorganizacija

Postopek sodne reorganizacije se začne, ko dolžnik vloži predlog za začetek postopka pri okrožnem sodišču za gospodarske zadeve. Tak postopek je torej prostovoljen. Vendar lahko sodišče na predlog državnega tožilca (*procureur de l'État*), na poziv upnika ali katere koli osebe, ki ima interes za prevzem celotne družbe ali njenega dela, dolžniku naloži sodno reorganizacijo s prenosom.

Pogoji za začetek postopka sodne reorganizacije so naslednji:

- status trgovca ali obrtnika: postopek sodne reorganizacije lahko začnejo trgovci, obrtniki in gospodarske družbe;
- ogroženost nadaljnjega poslovanja družbe ali finančne težave: družba mora biti v finančnih težavah, zaradi katerih bi se lahko plačila ustavila. Finančne težave morajo biti dovolj resne, da upravičujejo sodno posredovanje, vendar mora imeti družba še vedno možnost okrevanja;
- stečaj: stečajni postopek ne preprečuje začetka ali nadaljevanja sodne reorganizacije. Družba v stečaju lahko razmisli o prestrukturiranju in se tako izogne popolni likvidaciji;
- prejšnji postopek reorganizacije: če je dolžnik v zadnjih treh letih že izkoristil sodno reorganizacijo, je nov postopek mogoče začeti le, če se z njim na podlagi sodne odločbe prenaša celotno premoženje ali vse dejavnosti ali del premoženja ali dejavnosti družbe.

3. Prezadolženost

Za položaj prezadolženosti fizičnih oseb je značilna očitna nezmožnost dolžnika s stalnim prebivališčem v Velikem vojvodstvu Luksemburg, da poravnava vse svoje dolgove, ki ne izvirajo iz poslovnih dejavnosti ter so zapadli ali dospevajo v plačilo, in da izpolni obveznost, ki jo je dal, da bo solidarno jamčil ali poravnal dolg samostojnega podjetnika ali družbe, če ni bil dejansko ali pravno njen direktor.

Postopek skupne poravnave dolgov vključuje tri faze:

- dogovorjeno poravnavo, ki poteka pred komisijo za mediacijo na področju prezadolženosti (*Commission de médiation en matière de surendettement*),
- reorganizacijo pod nadzorom sodišča, ki poteka pred mirovnim sodnikom (*juge de paix*) v kraju stalnega prebivališča prezadolženega dolžnika, in
- sanacijo osebnega finančnega položaja, imenovano „osebni stečaj“ (*faillite civile*), ki poteka pred mirovnim sodnikom v kraju stalnega prebivališča prezadolženega dolžnika.

Navesti je treba, da je mogoče tako imenovano fazo sanacije osebnega finančnega položaja, ki je podredna glede na drugi dve fazi postopka skupne poravnave dolgov, uvesti le, če je prezadolženi dolжник v nepopravljivo ogroženem položaju, za katerega je značilna nezmožnost izvedbe:

- ukrepov iz načrta dogovorjene poravnave ali
- ukrepov, ki jih je predlagala komisija za mediacijo v okviru dogovorjene poravnave, in
- ukrepov, predvidenih v okviru postopka reorganizacije pod nadzorom sodišča.

Navesti je treba tudi, da je treba predloge za odobritev postopka dogovorjene poravnave dolgov nasloviti na predsednika komisije za mediacijo.

Obrazec predloga za postopek dogovorjene poravnave je mogoče prenesti s spletišča <http://www.justice.public.lu/fr/index.html> na naslednjem naslovu:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Poleg tega morajo upniki prezadolženega dolžnika svoje terjatve prijaviti službi za informacije in svetovanje na področju prezadolženosti (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). **Obrazec** za prijavo terjatev je mogoče prenesti s spletišča www.justice.public.lu na naslednjem naslovu:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolжник pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Z izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka je stečajnemu dolžniku po samem zakonu odvzeta pravica do upravljanja z vsem svojim premoženjem, tudi s tistim, ki ga morda pridobi po izdaji sklepa o začetku stečajnega postopka.

Odvzem pravice se nanaša na vse premoženje stečajnega dolžnika, tako premično kot tudi nepremično. Namen tega mehanizma je zaščititi interese obstoječih upnikov, združene v stečajni masi.

Običajno stečajni upravitelj obišče prostore stečajnega dolžnika, da bi izdelal popis premoženja, ki je v teh prostorih. Pri tem mora paziti, da razlikuje med premoženjem, ki povsem pripada stečajnemu dolžniku, in premoženjem, v zvezi s katerim lahko tretje osebe uveljavljajo različne stvarne pravice.

Stečajni upravitelj nato pri unovčenju premičnega in nepremičnega premoženja poskrbi, da se morebitno premoženje stečajnega dolžnika proda v čim večjo korist stečajne mase. Za prodajo tega premoženja potrebuje dovoljenje sodišča. Prodaja premičnega in nepremičnega premoženja mora potekati v oblikah, določenih s trgovinskim zakonikom. Izkupiček je treba položiti na bančni račun, odprt v imenu postopka v primeru insolventnosti.

2. Prezadolženost

Sodnik poskrbi, da se izdelata ocena finančnega in socialnega položaja dolžnika, preverijo terjatve ter ovrednotijo sredstva in obveznosti.

Po odločitvi o uvedbi postopka za sanacijo osebnega finančnega položaja in ugotovitvi obstoja premoženja, ki ga je treba likvidirati, sodnik opravi sodno likvidacijo dolžnikovega premoženja.

Mirovni sodnik odloči o morebitnih prerekanih terjativah in odredi likvidacijo osebnega premoženja dolžnika. Izključena sta le stanovanjska oprema, ki je potrebna za vsakodnevno življenje, in premoženje, ki ne izvira iz poslovnih dejavnosti in je nujno za opravljanje dolžnikove poklicne dejavnosti. Sodna likvidacija premoženja prezadolženega dolžnika v okviru postopka za sanacijo osebnega finančnega položaja se opravi v skladu s ciljem zakona, ki je izboljšati finančni položaj dolžnika, tako da se njemu in osebam, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, omogoči človeka dostojno življenje.

Dolžnikove pravice in dejanja, ki se nanašajo na njegovo premoženje, ves čas likvidacije izvršuje likvidacijski upravitelj, ki ga imenuje sodišče.

Likvidacijski upravitelj ima na voljo šest mesecev, da sporazumno proda dolžnikovo premoženje ali da organizira prisilno prodajo.

Učinki postopka za sanacijo osebnega finančnega položaja:

- izkupiček iz sodne likvidacije premoženja zadostuje za poplačilo upnikov: sodnik odredi končanje postopka;
- izkupiček iz sodne likvidacije premoženja ne zadostuje za poplačilo upnikov: sodnik odredi končanje postopka zaradi nezadostnih sredstev;
- dolžnik nima drugega kot stanovanjsko opremo, ki je potrebna za vsakodnevno življenje, in premoženje, ki ne izvira iz poklicne dejavnosti in je nujno za opravljanje njegove poklicne dejavnosti: sodnik odredi končanje postopka zaradi nezadostnih sredstev;
- sredstva vključujejo le premoženje, ki je brez tržne vrednosti ali katerega stroški prodaje bi bili očitno nesorazmerni glede na njegovo tržno vrednost: sodnik odredi končanje postopka zaradi nezadostnih sredstev.

Posledica končanja postopka zaradi nezadostnih sredstev je, da se izbrišejo vsi dolgovi, ki ne izvirajo iz dolžnikovih poslovnih dejavnosti.

Vendar pa so iz izbriisa dolgov, ki ne izvirajo iz dolžnikovih poslovnih dejavnosti, izvzeti:

- dolgovi, ki jih je namesto dolžnika plačal porok ali sodolžnik,
- dolgovi iz člena 46 zakona, tj. tekoča plačila preživnine in denarne odškodnine za žrtve naklepnih nasilnih dejanj za utrpele telesne poškodbe.

Vendar se lahko dolgovi iz člena 46 zakona izbrišejo, če se je zadevni upnik strinjal z odpisom, reprogramiranjem ali izbrisom zadevnih dolgov.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

1. Stečaj

Z izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka je stečajnemu dolžniku po samem zakonu odvzeta pravica do upravljanja z vsem svojim premoženjem, tudi s tistim, ki bi ga morda pridobil po tem.

Z izdajo zgoraj navedenega sklepa je upravljanje njegovega premoženja zaupano stečajnemu upravitelju.

Če je stečajni dolžnik pravna oseba, so v stečajno maso vključena vsa sredstva in obveznosti družbe, ne da bi se upoštevale pravice, ki jih imajo družbeniki kot taki.

Stečajni upravitelji se izberejo izmed oseb, ki ponujajo najboljša jamstva v smislu znanja in poštenosti pri upravljanju.

V praksi sodniki okrožnega sodišča za gospodarske zadeve izberejo stečajne upravitelje s seznama odvetnikov. Vendar pa lahko sodišče, če je to potrebno v interesu stečaja, imenuje tudi notarje ali računovodje/revizorje podjetij.

Tako kot v vseh postopkih v zvezi s trgovci je za stečaj pristojno okrožno sodišče za gospodarske zadeve.

To okrožno sodišče za gospodarske zadeve tako izda sklep o začetku stečajnega postopka, določi datum ustavitve plačil, imenuje različne posrednike (stečajni sodnik, stečajni upravitelj), določi datum za prijavo terjatev in datum za končanje zapisnika o preveritvi terjatev ter odredi končanje stečajnega postopka.

Upravljanje premoženja je zaupano stečajnemu upravitelju, ki ga imenuje sodišče ter ki je zadolžen za unovčenje dolžnikovega premoženja in razdelitev izkupička od unovčenja med različne upnike ob upoštevanju pravil o prednostnih terjatvah in zavarovanih terjatvah.

Stečajni sodnik je zadolžen za spremljanje postopkov, upravljanje in vodenje stečaja. Na obravnavi poroča o vseh prerekanjih, ki bi lahko nastala, in odredi vse nujne ukrepe, potrebne za zavarovanje in ohranitev stečajne mase. Predseduje tudi sestankom upnikov stečajnega dolžnika.

Z odreditvijo začetka stečajnega postopka je trgovcu v stečaju odvzeta pravica do upravljanja svojega premoženja, tako da ne more več izvrševati plačil in opravljati poslov ali drugih dejanj v zvezi s tem premoženjem.

2. Sodna reorganizacija

V okviru sodne reorganizacije se na zahtevo dolžnika imenuje sodni pooblaščenec (*mandataire de justice*), če je potreben za doseganje ciljev reorganizacije. Po nastopu funkcije se lahko njegove naloge razlikujejo glede na posebne potrebe dolžnika in odločitev sodišča. Njegova vloga je lahko omejena le na pomoč pri upravljanju ali pa se lahko razširi na pripravo in posredovanje pri doseganju sporazuma. Sodni pooblaščenec je v okviru sodne reorganizacije s prenosom na podlagi sodne odločbe odgovoren, da organizira in izvede prenos v imenu in za račun dolžnika. Odgovornosti sodnega pooblaščenca so zaradi edinstvenosti vsakega primera prilagojene okoliščinam in potrebam dolžnika.

Kadar je ugotovljeno, da je dolžnik ali eden od njegovih organov storil resno in dokazano kršitev, se lahko na zahtevo katere koli zainteresirane tretje osebe ali državnega tožilca imenuje začasni upravitelj. Njegova naloga je nato, da nadomesti vodstvo podjetja in upravlja podjetje v celotnem obdobju odloga.

Dolžnik ima proaktivno vlogo pri začetku postopka ter pripravi in izvajanju načrta reorganizacije, hkrati pa sodeluje z upniki in sodnimi organi za ponovno vzpostavitev finančne trdnosti družbe.

3. Prezadolženost

Kar zadeva obveznosti dolžnika in posledice uvedbe postopka skupne poravnave dolgov za njegovo premoženje, je treba navesti, da za dolžnika velja obveznost dobrega ravnanja.

V obdobju dobrega ravnanja mora dolžnik:

- sodelovati z organi, vključenimi v postopek, in spontano sporočiti vse informacije o svojem premoženju, dohodkih, dolgovih in spremembah svojega položaja;
- kolikor je mogoče, opravljati plačano dejavnost v skladu s svojimi zmožnostmi;
- ne poslabšati svoje insolventnosti in delovati pošteno s ciljem zmanjšanja svojih dolgov;
- ne dajati prednosti upniku, razen preživninskim upnikom za tekoča plačila, najemodajalcem za tekoča plačila najemnine v zvezi s stanovanjem, ki ustreza osnovnim potrebam dolžnika, ponudnikom storitev in dobaviteljem proizvodov, ki so bistveni za dostojno življenje, ter upnikom za tekoča plačila v zvezi z izvršitvijo dolžnikovega plačila odškodnine, dodeljene zaradi naklepnih nasilnih dejanj za utrpele telesne poškodbe;
- spoštovati obveznosti, sprejete v okviru postopka.

Vključeni sta dve vrsti organov, odvisno od tega, ali je postopek v fazi dogovorjene poravnave dolgov ali sodni fazi.

Faza dogovorjene poravnave dolgov poteka pred komisijo za mediacijo. Komisijo za mediacijo sestavljajo člani, ki jih imenuje minister. Komisija ima predsednika in tajnika, sestane pa se najmanj enkrat na četrletje. Za sprejem v komisijo za mediacijo morajo kandidati predložiti izpisek iz kazenske evidence in druge listine. Po imenovanju morajo člani ministra obvestiti o vseh kazenskih postopkih ali obsodbah zoper sebe, da jih ta lahko zamenja. Člani komisije za mediacijo prejmejo nadomestilo v višini 10 EUR na sejo, predsednik pa prejme nadomestilo v višini 20 EUR na sejo.

Komisija za mediacijo odloča zlasti o ugoditvi predlogom za začetek postopka in o dopustnosti prijavljenih terjatev. Prav tako odobri ali spremeni osnutke načrtov dogovorjene poravnave, ki so ji predloženi po preiskavi, ki jo opravi služba za informacije in svetovanje na področju prezadolženosti (v nadaljnjem besedilu: služba).

Če v največ šestih mesecih od ugoditve predlogu za začetek postopka s strani komisije zadevne stranke ne sprejmejo predlaganega načrta, komisija sestavi zapisnik o opustitvi ukrepanja, s katerim ugotovi neuspeh postopka dogovorjene poravnave. V dveh mesecih od datuma objave tega zapisnika v registru lahko dolžnik

začne postopek reorganizacije pod nadzorom sodišča pri mirovnem sodniku v kraju svojega stalnega prebivališča. Če dolжник tega predloga ne vloži v navedenem roku, lahko nov postopek za skupno poravnavo dolgov začne šele po preteku dveh let od datuma objave zapisnika o opustitvi ukrepanja v registru.

Če se začne faza reorganizacije pod nadzorom sodišča, so stranke pozvane pred mirovnega sodnika, ki lahko zahteva, da predložijo vse listine ali informacije, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti dolžnikovo premoženje in/ali obveznosti.

Sodnik na podlagi elementov, ki so mu predloženi, sprejme načrt reorganizacije z ukrepi, ki dolžniku omogočajo, da izpolni svoje obveznosti.

Načrt reorganizacije, ki ga sprejme sodišče, traja največ sedem let in se lahko v omejenem številu primerov razveljavi (zlasti če dolжник ne izpolnjuje obveznosti, ki so mu naložene z načrtom reorganizacije).

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

1. Sodna reorganizacija

V okviru reorganizacije je mogoče določiti, da se odložene terjatve (*créances sursitaires*) ne smejo pobotati z dolгови, ki bi jih imel upnik do družbe po odobritvi načrta reorganizacije.

Vendar obstaja izjema od tega pravila. Ne uporablja se za povezane terjatve (terjatve, ki so medsebojno povezane, na primer na podlagi iste pogodbe ali posla) ali za terjatve, ki bi jih bilo na podlagi sporazuma, sklenjenega pred začetkom postopka reorganizacije, že mogoče pobotati.

2. Stečaj

V skladu z ustaljeno sodno prakso na področju stečaja od izdaje sklepa o začetku stečajnega postopka ni več mogoč noben zakonski, sodni ali pogodbeni pobot, niti med predhodno obstoječimi terjatvami, če do tedaj niso imele ene od treh lastnosti, in sicer izterljivosti, zapadlosti in zamenljivosti. Čeprav lahko sklep o začetku stečajnega postopka prepreči zakonski pobot, se iz tega ne sme sklepati, da to velja absolutno ali retroaktivno. Sklep o začetku stečajnega postopka ne vpliva na zakonski pobot, če so bili pogoji za to izpolnjeni pred začetkom stečajnega postopka. Pritožbeno sodišče (*Cour d'appel*) je razsodilo, da „obdobje izpodbojnosti ne preprečuje uveljavljanja tovrstnega pobota. Zakonski pobot je mogoč kljub ustavitvi plačil. To ni dolžnikovo dejanje, temveč se izvede brez njegove vednosti; v členu 445 trgovinskega zakonika ni zajeto.“

Kar zadeva sodni pobot, ga ni mogoče odrediti po uvedbi kolektivnega postopka. Vendar pa se lahko izvede v obdobju izpodbojnosti, če sodna odločba, s katero je odrejen, postane pravnomočna (izčrpana pravna sredstva). V takem primeru lahko pobot učinkuje šele od dneva sodne odločbe.

Kar zadeva pogodbeni pobot, ta seveda ni mogoč po uvedbi kolektivnega postopka. Prav tako ni mogoč v obdobju izpodbojnosti, saj se v skladu s členom 445 trgovinskega zakonika šteje za neobičajni način plačila, ki se sankcionira z neveljavnostjo. [1]

Vendar je treba navesti, da zakon z dne 5. avgusta 2005 o finančnih jamstvih (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) določa posebne izjeme od zgoraj opisanih pravil, na primer v zvezi s pogodbami o pobotu, morebiti sklenjenimi med strankami na dan začetka postopka v primeru insolventnosti (ali celo po tem; glej člen 18 in naslednje zakona z dne 5. avgusta 2005 o finančnih jamstvih).

[1] *La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*, HURT, Pierre., J. T., 2010, str. 30.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolжник?

1. Stečaj

Ena od prvih težav, s katero se stečajni upravitelj sreča po začetku stečajnega postopka, so veljavne pogodbe, ki so bile sklenjene pred razglasitvijo stečaja. Razen pogodb o zaposlitvi, ki samodejno prenehajo na dan razglasitve stečaja (člen L.125-1 delovnega zakonika (*Code du travail*)), je tradicionalno priznано, da veljavne

pogodbe še naprej veljajo, dokler jih stečajni upravitelj ne odpove.

Stečajni upravitelj mora pretehtati zadevne interese in odločiti, ali je treba zadevne pogodbe začasno ohraniti v veljavi ali ne. Če pogodba vsebuje določbe o odpovedi pogodbe v primeru stečaja ene od pogodbenih strank, je treba odločiti, ali namerava stečajni upravitelj izpodbijati upoštevnost teh določb ali ne (ob upoštevanju, da je veljavnost teh določb lahko sporna; na primer, te določbe se v Belgiji na področju poslovnega najema štejejo za nične).

Vsekakor je stečajni upravitelj načeloma edini pristojen, da izbere med izvršitvijo in odpovedjo pogodb. Če druga pogodbeni stranka nasprotuje odločitvi stečajnega upravitelja in se sklicuje na samodejno odpoved pogodbe zaradi stečaja, se stečajni upravitelj izpostavi sodnemu postopku z negotovim izidom in nastanku novih stroškov v breme stečajne mase [1].

2. Sodna reorganizacija

Če se začne postopek sodne reorganizacije, se učinki na veljavne pogodbe uredijo tako, da lahko družba še naprej posluje, zato da se lahko med postopkom učinkovito reorganizira.

Načelo delujočega podjetja: z začetkom postopka sodne reorganizacije se veljavne pogodbe praviloma ne prekinajo samodejno. Veljavne pogodbe še naprej veljajo, dolжник pa se lahko enostransko odloči, ali jih bo izpolnil ali ne, če je to bistveno za ohranitev poslovanja družbe med reorganizacijo.

Kazenske določbe: kazenske določbe, namenjene pavšalnemu kritju morebitne škode, nastale zaradi neizpolnjevanja glavne obveznosti, se med obdobjem odloga in do popolne izvedbe načrta reorganizacije začasno ne uporabljajo. Upnik pa lahko v odloženo terjatev vključi dejansko škodo, ki jo je utrpel zaradi neizpolnjevanja glavne obveznosti.

Varstvo zaposlenih: pogodbe o zaposlitvi se z začetkom postopka reorganizacije ne odpovejo samodejno. V okviru načrta reorganizacije pa bo morda potrebno odpuščanje iz gospodarskih razlogov ali spremembe delovnih pogojev. Te ukrepe mora odobriti sodišče in pri tem spoštovati pravice zaposlenih.

[1] Vir: *Les procédures collectives au Luxembourg*, HAMILIUS, Yvette in HELLINCKX, Brice (avtorja 3. poglavja), Editions Larcier, 2014, str. 86.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

1. Stečaj

Med stečajnim postopkom se ukrepi izvršbe zoper trgovce in njihovo premoženje začasno ustavijo. Nasprotno pa ni z nobenim veljavnim pravnim besedilom v Velikem vojvodstvu upnikom preprečeno, da bi sprejeli ukrepe za ohranitev celovitosti premoženja svojega dolžnika.

V nobenem od teh postopkov dolжник ne more več prosto razpolagati s svojim premoženjem. „Od sklepa o začetku stečajnega postopka do konca tega postopka ni mogoče zoper samega stečajnega dolžnika veljavno vložiti nobene tožbe glede premoženja, v zvezi s katerim je bila odvzeta pravica do razpolaganja.“ (Lux. 12. januar 1935, Pas. 14, str. 27). „Nezavarovani upniki in upniki s splošno prednostno pravico med stečajem ne morejo pozvati stečajnega dolžnika ali celo stečajnega upravitelja na sodišče in pri sodišču vložiti predlog za izdajo odredbe, ampak lahko ukrepajo samo s prijavo terjatve ali vložitevijo tožbe za priznanje svoje terjatve.“ (Cass., 13. november 1997, Pas. 30, str. 265).

Vendar se v nekaterih primerih še vedno lahko opravijo razpolaganja, za kar je potrebna odobritev osebe, ki jo je pooblastilo okrožno sodišče za gospodarske zadeve (na področju odloga plačil ali nadzorovanega upravljanja).

Poleg tega s sklepom o začetku stečajnega postopka nezapadli dolgovi postanejo izterljivi, obresti pa prenehajo teči.

2. Sodna reorganizacija

Začasna prepoved unovčenja premičnega ali nepremičnega premoženja: v obdobju odloga ni dovoljeno nadaljevati ali začeti posameznih postopkov za izterjavo odloženih terjatev zoper dolžnikovo premično ali nepremično premoženje.

3. Prezadolženost

Na področju skupne poravnave dolgov odločba komisije o ugoditvi predlogu dolžnika samodejno povzroči ustavitev izvršilnih ukrepov zoper njegovo premoženje, razen tistih, ki se nanašajo na preživninske obveznosti, prenehanje teka obresti in izterljivost nezapadlih dolgov.

V primeru neuspeha faze dogovorjene poravnave lahko mirovni sodnik, pri katerem bo potekala sodna faza, ustavi izvršilne ukrepe pod enakimi pogoji, kot so navedeni zgoraj.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Pravdo, ki teče ob uvedbi postopka v primeru insolventnosti, veljavno nadaljuje stečajni upravitelj, ki deluje v tej vlogi. Vendar morajo tožeče stranke v teh zadevah poskrbeti za zakonitost postopka, tako da vključijo stečajnega upravitelja, ki je edini pristojen, da zakonito zastopa stečajnega dolžnika.

V primeru obsodbe dolžnika upniki, ki so začeli pregon pred njegovim stečajem, prejmejo potrdilo, ki ga lahko uveljavljajo v okviru vodenja stečaja. Vendar pa izvršba tega potrdila ni mogoča, saj je bila s sklepom o začetku stečajnega postopka dolžniku odvzeta pravica do razpolaganja z vsem svojim premoženjem.

2. Sodna reorganizacija

Takoj ko je vložen predlog za sodno reorganizacijo, zakon določa zaščitne ukrepe, s katerimi se dolžniku zagotovi čas za izvedbo učinkovite reorganizacije, ne da bi bil takoj pod pritiskom zaradi stečajnega postopka ali zasega, da bi družba ohranila sposobnost nadaljevati kot delujoče podjetje. Za to sta predvidena naslednja ukrepa:

prepoved razglasitve stečaja: dokler sodišče ne odloči o predlogu za sodno reorganizacijo, ni mogoče razglasiti stečaja dolžnika, tudi če je bil vložen predlog za stečaj ali se je začela izvršba. Za družbe to pomeni tudi, da jih ni mogoče sodno ali upravno razpustiti brez likvidacije;

začasnaprekinitev postopka izvršbe: po uporabi ukrepa izvršbe ni mogoče unovčiti premičnega ali nepremičnega premoženja v lasti dolžnika. To pomeni, da upniki med tem, ko sodišče obravnava predlog za sodno reorganizacijo, ne morejo zaseči in prodati dolžnikovega premoženja.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Z objavo stečaja v enem ali več časopisih, ki se distribuirajo v Luksemburgu, so upniki obveščeni o stečaju njihovega dolžnika. Nato morajo v sodnem tajništvu okrožnega sodišča za gospodarske zadeve vložiti prijavo svojih terjatev z dokazili, in sicer v roku, določenem v sklepu o začetku stečajnega postopka. Sodni tajnik jih evidentira in izda potrdilo.

Terjatve morajo biti podpisane in morajo med drugim vključevati ime, priimek, poklic in stalno prebivališče upnikov, znesek terjatve in razloge zanjo ter z njo povezana jamstva oziroma dokazila. Nato se različne prijavljene terjatve preverijo v prisotnosti stečajnega upravitelja, stečajnega dolžnika in stečajnega sodnika.

V okviru tega postopka se lahko v primeru prerekanja upniki pozovejo, da med navzkrižnimi zaslišanji pojasnijo podrobnosti glede svoje terjatve, na primer njeno utemeljenost ali natančni znesek.

Če je stečajni upravitelj ugotovil prisotnost sredstev, ki bi jih bilo mogoče razdeliti med upnike, zadnjenavedene

pozove na sejo za predstavitev obračuna, na kateri lahko upniki izrazijo stališče glede načrta razdelitve.

V primeru nezadostnih sredstev se odredi končanje stečajnega postopka.

Če upniki niso zadovoljni z izpolnjevanjem nalog stečajnega upravitelja, se lahko pritožijo pri stečajnem sodniku, ki lahko stečajnega upravitelja po potrebi zamenja.

2. Sodna reorganizacija

Sodelovanje upnikov v postopku sodne reorganizacije na podlagi skupnega dogovora je ključni element za uspeh reorganizacije. Glavni elementi tega sodelovanja so:

- sodelovanje v pogajanjih: upniki sodelujejo v pogajanjih o pogojih načrta reorganizacije ali prestrukturiranja. V načrt so lahko zajeti predlogi, kot so zmanjšanje dolga (delni odpisi), reprogramiranje plačil ali pretvorba dolga v lastniški kapital;
- glasovanje o načrtu reorganizacije: upniki imajo pravico glasovati o načrtu reorganizacije, ki ga predlaga dolжник. Za odobritev načrta je običajno potrebno soglasje večine upnikov, pogosto po kategorijah terjatev (zavarovani upniki, nezavarovani upniki itd.). Podrobnosti glasovanja in zahtevane večine se lahko razlikujejo glede na vrsto postopka;
- nadzor nad izvajanjem načrta: ko je načrt odobren in ga sodišče potrdi, imajo upniki pravico do nadzora nad njegovim izvajanjem. Upravitelju za poravnavo (*commissaire au sursis*) se lahko dodeli odgovornost za nadzor nad pravilnim izvajanjem načrta ter poročanje upnikom in sodišču. Če dolжник ne izpolnjuje načrta, lahko upniki zahtevajo posredovanje sodišča;
- posredovanje v primeru težav: če se med izvajanjem načrta pojavijo težave, lahko upniki posredujejo in zahtevajo, da se načrt spremeni ali, v resnih primerih, da se postopek reorganizacije preoblikuje v likvidacijski postopek;
- pravna sredstva in pravica do ugovora: upniki se lahko pritožijo zoper odločitve, ki bi bile zanje neugodne, kot sta potrditev spornih terjatev ali odobritev načrta reorganizacije. Take pritožbe je treba vložiti v rokih in obliki, določenih z zakonom.

Ti elementi so namenjeni temu, da se upnikom zagotovi možnost sodelovanja v postopku reorganizacije na podlagi skupnega dogovora ter da so njihove pravice zaščitene, hkrati pa družbi v težavah omogočajo možnost preživetja.

3. Prezadolženost

Upniki morajo najprej v fazi dogovorjene poravnave prijaviti svoje terjatve službi za informacije in svetovanje na področju prezadolženosti. Nato lahko dejavno sodelujejo pri sprejemanju načrta dogovorjene poravnave s strani navedene službe.

Komisija za mediacijo na področju prezadolženosti nato povabi upnike in jim predstavi predloge, pripravljene v okviru dogovorjene poravnave. Najmanj 60 % upnikov, katerih terjatve predstavljajo 60 % mase terjatev, mora nato izjaviti, da se strinjajo z načrtom dogovorjene poravnave, da bi se ta lahko štel za sprejetega. Molk upnikov se razlaga kot strinjanje z načrtom.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

Stečajni upravitelji zastopajo osebo v stečaju in njene upnike. V tej dvojni vlogi so ne samo zadolženi, da upravljajo stečajno premoženje, ampak tudi pooblaščen, da kot tožniki ali toženci spremljajo vse tožbe, katerih cilj je ohraniti sredstva, ki jih je treba uporabiti kot jamstvo za upnike, pa tudi povrniti ali povečati to premoženje v skupnem interesu upnikov (pritožbeno sodišče, 2. julij 1880, Pas. 2, str. 49).

Stečajni upravitelj izvaja ukrepe, ki se nanašajo na skupno jamstvo za upnike, ki ga pomeni premoženje stečajnega dolžnika, tj. ukrepe za povrnitev, zavarovanje ali odprodajo tega premoženja (pritožbeno sodišče, 25. februar 2015, Pas. 37, str. 483).

Kar zadeva pogodbe v teku po razglasitvi stečaja, mora stečajni upravitelj odločiti, ali jih je treba odpovedati, ali pa bi bilo bolje, da se, če omogočajo sprostitev sredstev, njihovo izvajanje nadaljuje za poznejšo izpolnitev

obveznosti stečajnega dolžnika.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Vsi upniki morajo svojo terjatev prijaviti ne glede na njeno vrsto in ne glede na to, ali imajo prednostno pravico ali ne. Vendar so iz tega postopka izvzete terjatve zoper stečajno maso, tj. terjatve nastale pozneje in v interesu stečajnega postopka (npr. stroški stečajnega upravitelja, najemnine, zapadle po sklepu o začetku stečajnega postopka itd.).

Terjatve zoper stečajno maso, ki so nastale po začetku postopka v primeru insolventnosti in ki izhajajo iz upravljanja stečajnega postopka oziroma nadaljevanja nekaterih dejavnosti podjetja v stečaju, se plačajo, preden so preostala sredstva razdeljena med upnike stečajne mase. Terjatve zoper stečajno maso se torej vsekakor plačajo prednostno pred drugimi upniki.

2. Sodna reorganizacija

V okviru postopka sodne reorganizacije so terjatve, ki jih je treba prijaviti zoper obveznosti dolžnika, terjatve, ki so nastale pred začetkom postopka sodne reorganizacije. Dolžnik mora vlogi priložiti popoln seznam nepoplačanih upnikov, ne glede na to, ali so priznani ali tak status uveljavljajo, skupaj z njihovimi imeni.

Terjatve, ki nastanejo po začetku postopka sodne reorganizacije, tj. terjatve, ki nastanejo med sodno reorganizacijo, se na splošno obravnavajo posebej. Terjatve, ki se nanašajo na storitve, opravljene za dolžnika med postopkom sodne reorganizacije, ne glede na to, ali izhajajo iz novih obveznosti, ki jih je prevzel dolžnik, ali iz pogodb, ki so bile ob začetku postopka še neizpolnjene, se v primeru stečaja, likvidacije ali prenosa na podlagi sodne odločbe štejejo za „dolgove iz stečajne mase“. Da bi se te terjatve obravnavale kot dolgovi iz stečajne mase v poznejših kolektivnih postopkih, mora obstajati tesna povezava med koncem postopka sodne reorganizacije in začetkom kolektivnega postopka (kot je stečaj). Domneva se, da ta povezava obstaja, če se kolektivni postopek začne v 12 mesecih po koncu sodne reorganizacije.

Razdelitev odškodnin: odškodnina, ki jo zahteva upnik zaradi prenehanja ali neizpolnitve pogodbe, se razdeli sorazmerno glede na to, ali se nanaša na obdobje pred začetkom postopka sodne reorganizacije ali po njem. To pomeni, da se v primeru prenehanja pogodbe med postopkom reorganizacije del odškodnine, ki se nanaša na obdobje po začetku reorganizacije, obravnava drugače kot tisti, ki se nanaša na obdobje pred njo.

Prednostno poplačilo iz premoženja, obremenjenega s stvarnimi pravicami: prednost pri poplačilu imajo terjatve, ki izhajajo iz storitev, ki so prispevale k ohranitvi zavarovanja ali lastništva (kot je premoženje, na katerem ima upnik stvarno pravico). To pomeni, da se bodo prihodki od prodaje tega premoženja prednostno uporabili za poplačilo teh določenih terjatev.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

1. Stečaj

V okviru stečajnega postopka se sklep o začetku stečajnega postopka objavi na različne načine (v tisku, z vpisom pri gospodarskem sodišču), s čimer se upnikom stečajnega dolžnika omogoči, da se seznanijo s položajem in se razkrijejo (člen 472 trgovinskega zakonika).

Upniki morajo nato v sodnem tajništvu okrožnega sodišča za gospodarske zadeve prijaviti terjatev in predložiti listinske dokaze (člen 496 trgovinskega zakonika).

Ustrezen obrazec, s katerim lahko upniki prijavijo terjatev, je na voljo na spletu na naslednjem naslovu: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Terjatve preveri stečajni upravitelj, ki je pooblaščen za vodenje stečajnega postopka in ki jih lahko tudi prereka

(člen 500 trgovinskega zakonika).

Vsaka prijavljena terjatev, ki se prereka, se predloži sodišču.

Če pa spori zaradi svoje narave spadajo v pristojnost drugega sodišča, ki ni okrožno sodišče za gospodarske zadeve, se zadeva vrne sodišču, pristojnemu za odločanje o glavni stvari. Medtem pa je v skladu s členom 504 za določitev zneska, do katerega lahko prerekani upnik sodeluje v razpravah, pristojno okrožno sodišče za gospodarske zadeve.

2. Sodna reorganizacija

Dolžnik mora vlogi priložiti popoln seznam nepoplačanih upnikov, ne glede na to, ali so priznani ali tak status uveljavljajo, ter pri tem navesti njihova imena, naslove in zneske njihovih terjatev ter posebej morebitni status prednostnih nepoplačanih upnikov in morebitno premoženje, ki je obremenjeno z zastavno pravico na premičnini ali hipoteko ali je v lasti upnika.

Obveznost razkrivanja informacij: dolžnik mora vsakega upnika posebej obvestiti o sodbi v 14 dneh po njenem izreku. Tako so vsi upniki seznanjeni s stanjem in lahko ustrezno ukrepajo.

Vpogled v seznam upnikov: upniki imajo pravico do vpogleda v seznam upnikov, vloženi v sodnem tajništvu, v skladu z zakonskimi pravili. V njem so navedene podrobnosti o vseh terjatvah do družbe, kar upnikom omogoča preverjanje lastnega položaja.

Pravica do ugovora: vsak upnik ali domnevni upnik lahko ugovarja znesku ali razvrstitvi svoje terjatve, kot jo je navedel dolžnik. To vključuje ugovor proti razredu (navadni ali prednostni upnik), v katerega je dolžnik uvrstil upnika.

Postopek reševanja sporov: če upnik in dolžnik ne dosežeta dogovora, se lahko spor predloži sodišču, ki je začelo postopek sodne reorganizacije.

Sprememba terjatev: sodišče lahko na skupno zahtevo upnika in dolžnika spremeni znesek ali razvrstitev terjatve, ki jo je prvotno določil dolžnik. Sodno tajništvo o tej odločitvi obvesti upnika.

Rok za ugovore: če upnik en mesec pred obravnavo pri sodišču ne vloži ugovora, se šteje, da se strinja z zneskom, ki ga je predlagal dolžnik, in lahko glasuje le do tega zneska.

Spor v zvezi s seznamom upnikov: vsako odloženo terjatev, vključeno na uradni seznam terjatev, lahko prereka katera koli zainteresirana stran. Tožba je vložena proti dolžniku in upniku, katerega terjatev se prereka. Sodišče po poročilu pooblaščenega sodnika zasliši zadevni stranki in odloči o sporu.

Pristojnost sodišča: če spor presega pristojnost sodišča, pristojnega za reorganizacijo, lahko zadnjenavedeno začasno določi znesek in status terjatve za postopke sodne reorganizacije, dokler pristojno sodišče ne odloči o glavni stvari. Če o sporu ni mogoče hitro odločiti, lahko sodišče začasno določi tudi znesek in status terjatve. Zoper sodbo, s katero sta bila začasno določena znesek in status terjatve, se ni mogoče pritožiti, kar pomeni, da je ni mogoče izpodbijati.

Sprememba v nujnem primeru: sodišče lahko na predlog dolžnika ali upnika, kadar koli in kadar je to nujno potrebno, spremeni odločitev o znesku in statusu odložene terjatve na podlagi novih informacij.

Posodobitev seznama upnikov: dolžnik mora po potrebi popraviti ali dopolniti seznam upnikov in ga predložiti sodnemu tajništvu pred razpisanim narokom. Sodni tajnik je nato odgovoren za obveščanje zadevnih upnikov o takih spremembah.

3. Postopek glede prezadolženosti

Upniki prezadolženega dolžnika morajo v enem mesecu od objave obvestila o skupni poravnavi dolgov v registru svoje terjatve prijaviti službi za informacije in svetovanje na področju prezadolženosti.

Terjatev se prijavi v skladu s členoma 6 in 7 uredbe Velikega vojvodstva z dne 17. januarja 2014 o izvajanju zakona z dne 8. januarja 2013 o prezadolženosti (*Règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution*

de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement).

Obrazec za prijavo terjatev je mogoče prenesti s spletišča <https://justice.public.lu/fr.html> na naslednjem naslovu: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Komisija za mediacijo preuči dopustnost prijavljenih terjatev.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Temeljno načelo v stečajnem pravu je, da mora vsak upnik prejeti enak delež, sorazmeren z zneskom njegove terjatve.

Nekateri upniki z zavarovanimi ali prednostnimi terjatvami so poplačani prvi.

Zavarovani upniki se razvrstijo po zakonskem vrstnem redu v skladu z javnim redom (najemodajalci nepremičnin, hipotekarni upniki, upniki z zastavnimi pravicami na poslovnih sredstvih in zlasti uprava za javne prihodke v širšem pomenu besede).

Na splošno se stečajni upravitelj sklicuje na člene od 2096 do 2098, 2101 in 2102 civilnega zakonika (*Code civil*).

Stečajni upravitelj mora preveriti vsak primer posebej, pri tem pa upoštevati zakonske določbe in sodno prakso.

Neto sredstva, ki so na voljo nezavarovanim upnikom, se razdelijo sorazmerno v skladu s prvim odstavkom člena 561 trgovinskega zakonika.

Ko je stečajni upravitelj seznanjen z zneskom nagrad, ki jih je določilo sodišče, ko je razvrstil zavarovane upnike in ko pozna preostali znesek, ki ga je treba razdeliti med nezavarovane upnike, pripravi načrt razdelitve sredstev in ga najprej predloži stečajnemu sodniku. Stečajni upravitelj v skladu s členom 533 trgovinskega zakonika s priporočenim pismom povabi vse upnike na predstavitev obračuna, vabilu pa priloži kopijo načrta razdelitve sredstev.

Stečajni dolžnik mora biti vabljen s pozivom sodnega izvršitelja ali z objavo v luksemburškem časopisu.

Razen če eden od upnikov ne izpodbija predstavitev obračuna stečajnega upravitelja, stečajni upravitelj predloži zapisnik o predstavitvi obračuna, sestavljen na podlagi načrta razdelitve sredstev, v podpis stečajnemu sodniku in sodnemu tajniku.

Po predstavitvi obračuna stečajni upravitelj poplača upnike.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

1. Stečaj

V primeru stečajnega postopka lahko stečajni upravitelj, ko so plačila izvedena, vloži predlog za končanje postopka, ki mu sledi sklep o končanju postopka, s katerim se, kot pove že njegovo ime, konča stečajni postopek.

Na podlagi člena 586 trgovinskega zakonika lahko stečajni dolžnik, ki v celoti poplača vse dolgovane zneske v smislu glavnice, obresti in stroškov, doseže povrnitev pravic, tako da pri vrhovnem sodišču (*Cour supérieure de justice*) vloži predlog v zvezi s tem.

2. Sodna reorganizacija

Postopek sodne reorganizacije na podlagi skupnega dogovora se lahko konča pod več pogoji, običajno glede na uspeh ali neuspeh reorganizacije. Glavni pogoji so:

izvedba načrta reorganizacije v celoti: postopek se lahko konča, ko je načrt sodne reorganizacije uspešno

izveden. To pomeni, da so bili načrtovani ukrepi za prestrukturiranje družbe in poplačilo upnikov izvedeni v skladu z načrtom, ki ga je odobrilo sodišče in so ga upniki sprejeli.

Neizpolnitev ali neuspeh načrta: če načrta reorganizacije ni mogoče izvesti ali če družba ne izpolni obveznosti, sprejetih v okviru tega načrta, se lahko postopek sodne reorganizacije konča. V tem primeru se lahko postopek preoblikuje v likvidacijski postopek, če družba zaradi svojega finančnega položaja ne more nadalje poslovati.

Umik ali prenehanje dolžnika: dolžnik lahko zahteva končanje postopka reorganizacije, če meni, da ga ni več treba nadaljevati ali da mu je uspelo ponovno vzpostaviti finančni položaj, ne da bi bilo treba postopek nadaljevati.

Poplačilo upnikov v celoti: postopek reorganizacije se lahko konča tudi, če je dolžnik sposoben v celoti poplačati upnike, vključene vanj, v kar so zajete terjatve, nastale pred začetkom postopka reorganizacije in po njem.

Neobstoj možnosti za reorganizacijo: če se po analizi izkaže, da družbe ni mogoče reorganizirati, lahko sodišče odloči o končanju postopka, da se začne likvidacijski postopek.

Učinki končanja postopka sodne reorganizacije

Končanje postopka sodne reorganizacije ima več pravnih in gospodarskih učinkov za dolžnika in upnike.

Odprava ukrepov začasne ustavitve: ko se postopek konča, prenehajo zaščitni ukrepi, do katerih je upravičen dolžnik, kot sta začasna ustavitev posameznih postopkov izvršbe in prepoved zasega. Upniki nato ponovno pridobijo pravico, da dolžnika tožijo posamično in izterjajo svoje terjatve, pri čemer se upoštevajo vsi dogovori ali moratoriji, sprejeti v okviru načrta reorganizacije.

Vrnitev nadzora: če je bilo upravljanje družbe zaupano začasnemu upravitelju, ob končanju postopka nadzor spet pridobi dolžnik.

Konec učinkov načrta reorganizacije: če je bil načrt reorganizacije v celoti izveden, se s končanjem postopka potrdi, da so bile obveznosti, sprejete v okviru načrta reorganizacije, izpolnjene, upniki, na katere se načrt nanaša, pa ne morejo več zahtevati nobenega dodatnega plačila v zvezi s terjatvami, obravnavanimi v postopku.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Po končanju postopka v primeru insolventnosti upniki, če so na voljo sredstva, prejmejo celotni znesek oziroma del zneska svoje terjatve v skladu s pogoji razdelitve, uporabljenimi v sklepu o končanju postopka.

Upniki lahko tudi vložijo tožbo na podlagi členov 1382 in 1383 civilnega zakonika, da uveljavljajo splošno pravno odgovornost vodilnega osebja stečajnega dolžnika, ali tožbo na podlagi členov 441-9 in 710-16 zakona o gospodarskih družbah (*loi sur les sociétés commerciales*) (odgovornost članov upravnega odbora in poslovodij v okviru izvajanja njihovega mandata).

2. Sodna reorganizacija

Če je bil postopek sodne reorganizacije končan zaradi uspešne izvedbe načrta reorganizacije:

plačilo terjatev po načrtu: upniki ohranijo pravico do prejema plačil v skladu s pogoji načrta reorganizacije. Če so v načrtu predvideni odlogi plačil, zmanjšanja dolga ali drugi pogoji, morajo upniki te določbe upoštevati;

izterjava preostalih terjatev: če v načrtu ni predvideno popolno poplačilo terjatev, lahko upniki nadaljujejo izterjavo preostalih zneskov v skladu s časovnim načrtom iz načrta reorganizacije;

omejeno pravno sredstvo: upniki, ki so načrt sprejeli ali so ga bili zaradi odločitve sodišča prisiljeni sprejeti, ne morejo tožiti dolžnika za znesek terjatev, ki je bil v skladu z načrtom izbrisan ali zmanjšan. Zahtevajo lahko le tisto, kar je določeno v načrtu.

Pravice v primeru neuspeha reorganizacije in preoblikovanja v likvidacijo

Če je bil postopek reorganizacije končan zaradi neuspeha načrta in preoblikovanja v likvidacijo:

udeležba v likvidaciji: upniki imajo po preoblikovanju pravico do udeležbe v postopku likvidacije. Če terjatev še niso vložili, jih morajo v tem novem postopku;

razvrstitev terjatev: terjatve se razvrstijo in poplačajo glede na njihovo prednostno razvrstitev ob upoštevanju privilegijev in jamstev. Zavarovani upniki, kot so hipotekarni upniki ali zaposleni, se prednostno poplačajo iz izkupička od likvidacije sredstev.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

1. Stečaj

Stroški v zvezi s predlogom za začetek stečajnega postopka so del stroškov stečajne mase.

Ker so to stroški, nastali v interesu stečajnega postopka, se plačajo iz stečajnega premoženja, preden stečajni upravitelj razdeli preostala sredstva različnim upnikom.

V členih 1 in 2 zakona z dne 29. marca 1893 o pravni pomoči in postopku za poplačilo (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) so določeni različni stroški, ki lahko izhajajo iz formalnosti, zahtevanih s postopkom v primeru insolventnosti, in določen je vrstni red njihovega plačila v primeru nezadostnih sredstev.

Pristojno okrožno sodišče določi nagrade stečajnega upravitelja na podlagi uredbe Velikega vojvodstva z dne 18. julija 2003 (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Stečajni upravitelj mora okrožnemu sodišču za gospodarske zadeve predložiti obračun stroškov in nagrad na podlagi izterjanih sredstev.

Člen 536-1 trgovinskega zakonika v drugem odstavku določa, da stroške in nagrade v zvezi s stečajem, ki se je končal zaradi nezadostnih sredstev, vnaprej plača uprava za register (*Administration de l'Enregistrement*) pod pogoji, določenimi z zakonom z dne 29. marca 1893 o pravni pomoči in postopku za poplačilo.

2. Sodna reorganizacija

Za stroške in izdatke postopka sodne reorganizacije je v prvi vrsti odgovoren dolжник, tj. družba v težavah.

Nagrade pravnih zastopnikov: nagrade pravnih zastopnikov, kot so upravitelj, ki ga imenuje sodišče, upravitelj za poravnavo ali likvidacijski upravitelj, plača dolжник. Te nagrade običajno določi sodišče in se plačajo predvsem iz dolžnikovega premoženja.

Sodne takse: tudi sodne takse, vključno s stroški, povezanimi z obravnavami, sodnimi odločbami in drugimi sodnimi taksami, plača dolжник.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

1. Stečaj

S sklepom o začetku stečajnega postopka je lahko kot datum ustavitve plačil stečajnega dolžnika določen datum pred izdajo tega sklepa. Vendar je lahko ta datum največ šest mesecev pred tem sklepom.

Zaradi zaščite interesov upnikov se obdobje od ustavitve plačil do sklepa o začetku stečajnega postopka šteje za „obdobje izpodbojnosti“.

Nekatera dejanja, opravljena v tem obdobju, ki bi lahko bila v škodo pravicam upnikov, so nična in neveljavna. To

so zlasti:

- vsa dejanja, ki se nanašajo na premično ali nepremično premoženje, ki bi ga stečajni dolžnik odsvojil brezplačno ali odplačno po ceni, ki je očitno nižja od vrednosti zadevnega premoženja;
- vsa plačila, izvedena v gotovini ali z nakazilom, prodajo, pobotom ali kako drugače, za dolgove, ki še niso zapadli;
- vsa plačila, izvedena drugače kot v gotovini ali z menicami, za zapadle dolgove;
- vse hipoteke ali druge stvarne pravice, ki jih dolžnik odobri za dolgove, nastale pred ustavitvijo plačil.

Pri drugih dejanjih pa načelo ničnosti ni samodejno.

Tako se lahko nekatera plačila, ki jih stečajni dolžnik izvrši za zapadle dolgove, in vsa druga dejanja proti plačilu, izvedena v obdobju izpodbojnosti, razglasijo za nična, če se izkaže, da so tretje osebe, ki so prejele plačila ali so poslovale s stečajnim dolžnikom, vedele, da je ta v položaju ustavitve plačil.

Če upnik ve, da njegov dolžnik ne more izpolnjevati svojih obveznosti, ne sme poskušati doseči prednostne obravnave v škodo drugih upnikov.

Zakonito pridobljene [hipotekarne in prednostne pravice](#) se lahko vpišejo do dneva sklepa o začetku stečajnega postopka. Vendar se lahko vpisi, izvedeni v desetih dneh pred obdobjem ustavitve plačil ali pozneje, razglasijo za nične, če je od ustanovitve hipoteke do njenega vpisa preteklo več kot 15 dni.

Nazadnje, vsa dejanja ali plačila, izvedena z namenom goljufanja upnikov, tj. ki jih je dolžnik izvedel zavedajoč se škode, ki jo bo povzročil upniku (tj. z zmanjšanjem mase, ob neupoštevanju vrstnega reda terjatev itd.), se štejejo za nična, ne glede na datum, ko so bila izvedena.

Pojem obdobja izpodbojnosti se ne uporablja za pogodbe o finančnih jamstvih in v primeru prihodnjih terjatev, odstopljenih subjektu za listinjenje.

2. Prezadolženost

Sodnik lahko po potrebi imenuje osebe, odgovorne za pomoč na socialni ravni, ravni izobraževanja ali upravljanja financ, s čimer se zagotovi, da se del dohodkov, ki se ne nameni za poplačilo dolgov, uporabi za namene, za katere je predviden.

Te osebe so pri izpolnjevanju svoje naloge pooblaščen, da sprejmejo vse ukrepe za preprečitev, da ta del dohodkov ne bi bil uporabljen za običajni namen ali da bi bili interesi dolžnikovega gospodinjstva oškodovani.

■ Zadnja posodobitev: 18/05/2026

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.